

PROGRAMA ANUAL
D'EXECUCIÓ 2017

Reserva Natural de s'Albufereta

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
TRÒCIC DINIA
RESERVA NATURAL
S'ALBUFERETA

PROGRAMA ANUAL D'EXECUCIÓ 2017 DE LA RESERVA NATURAL DE S'ALBUFERETA

Aprovació

Informat favorablement per la Junta Rectora en data _____

Director General

Gerent IBANAT

Data

Data

Sumari

Índex

Sumari	3
Presentació.....	4
Equip de gestió.....	6
Programes i projectes.....	7
1. Àrea de gestió per la conservació	7
2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic	10
3. Àrea d'ús públic.....	11
4. Àrea d'investigació i seguiment.....	13
5. Àrea de participació.....	15
6. Àrea de manteniment.....	16
7. Àrea de vigilància.....	17
8. Àrea d'administració.....	18
9. Àrea de planificació	19
10. Àrea de seguiment i avaluació.....	20
Pressupost.....	21

Presentació

El programa anual d'execució és el document on queden definits, a un any vista, els programes i projectes a desenvolupar a la Reserva. Va acompanyat d'un pressupost per a cada actuació.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada que tenen un cost anual, generalment no massa variable d'any en any. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

Els objectius generals de la Reserva Natural de s'Albufereta són:

1. La conservació íntegra i la millora del patrimoni natural, paisatgístic i etnològic en el seu àmbit territorial, com també la restauració d'aquests valors en els casos en què sigui possible.
2. La difusió pública i educativa dels valors d'aquest patrimoni mitjançant una utilització social òptima.
3. L'harmonització dels usos tradicionals, científics i culturals amb els objectius anteriors.

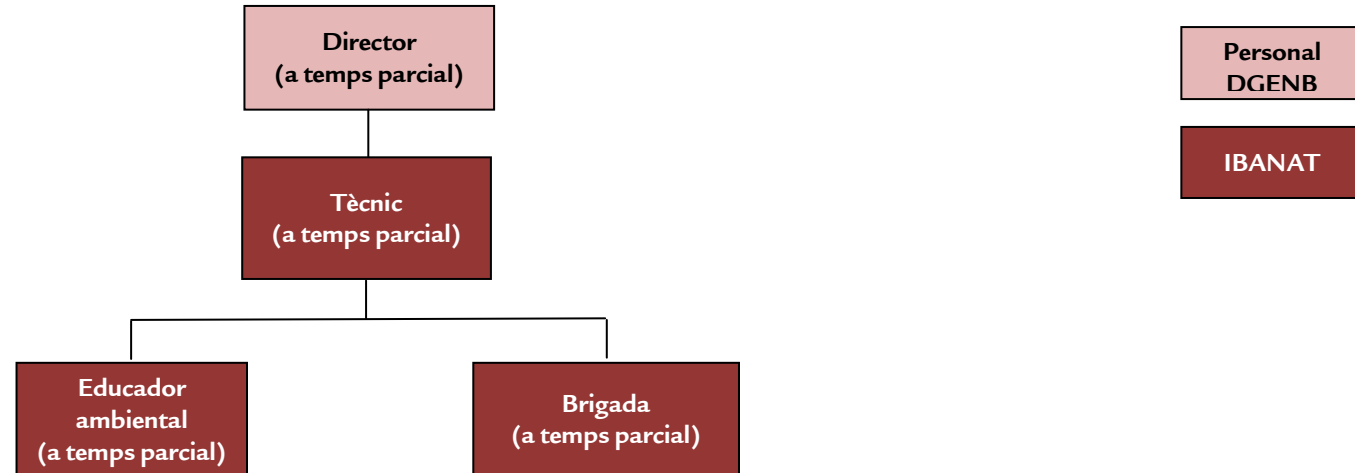
(Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta reserva natural)

En concordança amb els objectius generals de la Reserva, per a l'any 2017 s'han marcat les següents prioritats:

- Augmentar la població nidificant d'aus aquàtiques, mitjançant la creació de noves illetes de cria i descans.

- Preparar la futura restauració d'un element patrimonial de primer ordre, la sèquia dels Ulls del Rec.
- Seguir ampliant la xarxa de punts d'observació de fauna, mitjançant la construcció d'un nou aguait cobert.
- Millorar el coneixement que es té dels hàbitats i les espècies més interessants.
- Avançar en la redacció del PRUG de la Reserva.
- Augmentar la vigilància estival, mitjançant la contractació de vigilants d'àrea.

Equip de gestió

La Reserva Natural de s'Albufereta no ha mantingut fins a la data un equip de gestió multi-disciplinar i consolidat. De fet, tots els treballadors de la Reserva ho són a temps parcial, ja que realitzen altres tasques durant la seva jornada laboral. Al personal reflectit en el diagrama superior s'hi hauria d'afegir l'AMA (**Agent de Medi Ambient**) assignat a la Reserva, també a temps parcial.

Com a director segueix, dins el 2017, Maties Rebassa (compartit amb el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca).

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per la conservació

Les tasques incloses dins aquesta àrea tenen per objecte principal millorar o mantenir la conservació dels hàbitats i espècies de la Reserva i de la Perifèria de Protecció. Així, els objectius marcats dins aquesta àrea de gestió són els següents:

- Garantir la protecció i la preservació d'aquesta zona humida, de les espècies i de la diversitat biològica que s'hi associa.
- Controlar, minimitzar i eliminar (sempre que sigui possible) les diverses amenaces que exerceixen pressió sobre els valors de la Reserva (abocaments diversos, introducció d'espècies al·lòctones, explotació de recursos, electrocucions i col·lisions amb línies elèctriques, etc.).
- Recuperar els hàbitats degradats i les espècies amenaçades pròpies de s'Albufereta i prendre mesures per millorar-los.
- Millorar el sistema de control hídric per fer una gestió activa del nivells d'aigua.
- Prevenir el deteriorament de les masses d'aigua superficial, i millorar-les i restaurar-les per assolir-ne un bon estat ecològic, inclòs el fet de corregir qualsevol dany sobre ecosistemes terrestres (objectiu de la Directiva Marc d'Aigües).

Programa 1.1 Control d'espècies al·lòctones					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Eliminació de plantes invasores i moixos assilvestrats	Eliminació manual de planta	Mitjans manuals i maquinària lleugera	Gener-desembre	Tècnics i Brigada manteniment	6.500
	Captures de moixos assilvestrats	Ubicació de gàbies de captura	Gener-desembre	Tècnics i Unitat Control de Fauna (COFIB)	

Programa 1.2 Millora illots artificials de sa Barcassa					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Millorar la capacitat d'acolliment d'aus	Desbrossaments de vegetació	Mitjans manuals i maquinària lleugera	Febrer-març i octubre	Brigada manteniment	
	Eliminació gavines	Dispars	Març	Tècnics i Unitat Control de Fauna (COFIB)	

Programa 1.3: Manteniment i millora dels tancaments dunars					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Recuperació sistema dunar	Manteniment tancats blans del sistema dunar	Canvi de pals i trams de corda deteriorats	Gener-desembre	Tècnics i Brigada manteniment	600 €
Nidificació picaplatges	Tancament i senyalització trams de platja	Ubicació senyals informatives i cordada	Març-juliol	Tècnics i Brigada manteniment	

Programa 1.4: Millora de les basses temporals de can Cullerassa					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Mantenir la superfície d'aigües lliures	Desbrossaments laterals de les basses, i retirada de tamarells	Maquinària lleugera	Febrer-abril	Brigada manteniment	
Mantenir la capacitat d'acolliment de la illeta de nidificació	Desbrossaments i retirada de vegetació	Maquinària lleugera	Març i setembre-octubre	Brigada manteniment	

Projecte 1.5: Creació de noves illetes a sa Barcassa					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Crear nous espais de nidificació d'aus	Delimitació i creació de diferents illetes (entre 4 i 6)	Es farà ús de maquinària pesant	Juliol-setembre	Tècnics i empresa contractada a l'efecte	20.000 €

Projecte 1.6: Tasques silvícoles sèquia Ulls del Rec					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Preparar la futura restauració de la sèquia	Desbrossaments, podes selectives i altres tasques silvícoles al llarg del recorregut de la sèquia a restaurar	Maquinària lleugera, principalment	Setembre-desembre	Brigada manteniment	

Projecte 1.7: Ampliació i millora bassa davant observatori Club Pollentia					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Millora capacitat acolliment aus aquàtiques	Ampliació de la bassa	Maquinària pesant	Juliol-agost	Empresa externa contractada a l'efecte	5.355 €
	Millora de les voreres de la bassa	Maquinària lleugera	Setembre-octubre	Brigada manteniment	
	Pastura de la zona		Cavalls camarguesos	Març- juny	Tècnics i oficial agrícola-ramader de s'Albufera

2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic

L'àrea de desenvolupament socioeconòmic presenta els següents objectius:

- Mantenir els serveis ambientals (turisme i recreació) sempre que siguin compatibles amb els objectius de conservació.
- Implicar els propietaris i veïns en la protecció de s'Albufereta.
- Gestionar els valors i recursos de s'Albufereta a les finques de titularitat privada d'acord amb els objectius de la Reserva.
- Harmonitzar els usos tradicionals amb els altres objectius de la Reserva.
- Restaurar i recuperar els valors culturals i etnològics de s'Albufereta.
- Promocionar els sistemes de producció ecològica i l'ecoturisme.

Programa 2.1 Convenis de col·laboració					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Mantenir convenis de col·laboració amb propietaris de la Reserva i amb PORTVI	Pròrroga automàtica del convenis amb propietaris	Relacions administratives diverses	Gener-desembre	Tècnics	
	Continuació del conveni signat amb PORTVI	Contactes continuats	Gener-desembre	Tècnics	

Programa 2.2 Foment formació professionals sector turístic					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Fomentar la formació en temes ambientals dels professionals turístics lligats a la Reserva	Impartició jornada formativa	Jornada formativa	Novembre-desembre	Tècnics	200 €

3. Àrea d'ús públic

A l'àrea d'ús públic és objectiu principal la divulgació i posada en valor de l'espai protegit entre residents i visitants. Aquest objectiu s'assolirà fonamentalment amb el programa d'educació ambiental per a escolars de l'illa i les activitats dirigides al públic general. S'han marcat els següents objectius:

- Millorar la informació sobre la Reserva que hi ha a l'abast dels usuaris i difondre'n els valors públicament i educativament.
- Mantenir les diverses modalitats de visita en uns recorreguts, nivells de freqüentació i zonificació que no perjudiquin els valors de la Reserva.
- Donar a conèixer la Reserva a la població dels termes municipals d'Alcúdia i Pollença per fomentar-ne la participació.
- Aconseguir un apropament respectuós dels visitants a l'espai natural que els desperti l'interès per a la conservació del patrimoni natural.
- Implicar els centres escolars de la comarca perquè incorporin els espais naturals protegits dins els seus programes curriculars.

Programa 3.1 Interpretació ambiental					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Mantenir les activitats d'interpretació ambiental de la Reserva	Visites guiades pels educadors de la Reserva	Visites guiades	Gener-desembre	Educadors ambientals	

Programa 3.2 Agendes d'activitats					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Millorar el coneixement de la Reserva a diferents sectors socials i col·lectius	Visites dirigides	Tallers, conferències, visites específiques, etc.	Gener-desembre	Educadors ambientals	600 €

Projecte 3.3: Aguait i passarel·la d'accés a sa Barcassa					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables	Recursos

				execució	
Dotar a sa Barcassa d'un punt d'observació de fauna còmode i útil	Construcció passarel·la accés a l'observatori	Construcció amb taulons de fusta	Juny-novembre	Tècnics i empresa contractada a l'efecte	30.000 €
	Construcció i ubicació observatori tapat de 12 places laterals	Construcció per empresa especialitzada	Juny-novembre	Tècnics i empresa contractada a l'efecte	
	Ubicació d'encanyissades laterals	Construcció encanyissades (amb canyet o similar)	Desembre	Brigada manteniment	

Projecte 3.4: Millora senyalització RN					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Millorar la senyalització existent a la Reserva i Zona Perifèrica de Protecció	Ubicar noves senyals als indrets on falten (noves infraestructures d'ús públic, bàsicament)	Encarregar les senyals segons el manual existent, i muntar-les al seu lloc	Juny-novembre	Tècnics i brigada manteniment	2.000 €

4. Àrea d'investigació i seguiment

Les tasques d'investigació i seguiment a la Reserva són fonamentals per a conèixer l'estat de conservació tant dels hàbitats com de les espècies presents. Aquesta informació és clau per a poder prendre les mesures de gestió necessàries per al manteniment dels valors naturals i patrimonials d'aquest espai. Dins aquesta àrea es pretén:

- Millorar la informació bàsica disponible sobre les espècies i els ecosistemes de la Reserva.
- Fer el seguiment i l'anàlisi de dades per poder detectar possibles canvis o tendències en l'ecosistema
- Avaluar les amenaces que hi ha i els resultats de les accions de gestió.
- Conèixer la qualitat de l'aigua i com varia en el temps.
- Millorar el coneixement sobre com les diferents espècies usen la Reserva.
- Fomentar la investigació científica a la Reserva, sempre sense fer-ne malbé els valors.
- Conèixer el funcionament hídric de la zona per preveure'n conseqüències en les actuacions i la gestió.

Programa 4.1 Seguiment d'hàbitats i espècies					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Seguiment de les aus aquàtiques, les ratapinyades i les poblacions de plantes invasores	Seguiment de les aus aquàtiques i les plantes invasores	Censos d'aus i mapeig de plantes invasores	Gener-desembre	Contractacions externes	4.000 €
	Estudi de les ratapinyades	Captures i deteccions amb ultrasons, i ubicació de caixes-refugi	Juny-octubre	Contractacions externes	4.753 €
Estudi dels diferents hàbitats de la Reserva	Estudis sobre espècies invasores, que contemplin el seu control poblacional o eradicació i l'elaboració d'un protocol de bioseguretat	Estudis de camp en base als manuals de referència existents	Gener-desembre	Contractacions externes	15.000 €
	Avaluació de diferents sistemes de fitodepuració de les aigües				

Programa 4.2 Seguiment hídic					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Seguiment dels paràmetres físico-químics i microbiològics de les aigües de la reserva	Recollides de mostres, amb periodicitat trimestral (als 17 punts designats a l'efecte), i quan es sospiti de possibles abocaments	Anàlisi propi de certs paràmetres, i entrega al laboratori de mostres d'aigua per a anàlisi d'altres paràmetres	Gener-desembre	Tècnics, AMA i contract. externes	200 €
	Seguiment dels nivells	Seguiment visual	Gener-desembre	Tècnics i contractacions externes	

5. Àrea de participació

L'àrea de participació presenta els següents objectius:

- Fomentar la participació dels diferents sectors socials en la gestió de la Reserva.
- Afavorir la participació dels grups de voluntaris en les tasques de conservació i manteniment de la Reserva.
- Col·laborar amb entitats que promoguin el voluntariat per crear línies de treball i projectes adequats als objectius de la Reserva i que, a la vegada, fomentin la implicació.

Programa 5.1 Junta Rectora					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Foment de la participació de diferents entitats (a través dels representants de la Junta) en la gestió de la Reserva	Convocatòria de les reunions pertinents	Reunions anuals informatives, amb establiment d'acords i aixecament d'actes	Gener-desembre	Tècnics	

Programa 5.2 Voluntariat ambiental					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Col·laborar amb entitats de promoció del voluntariat ambiental, fomentant el sentiment d'implicació amb la Reserva	Planificar i executar accions de voluntariat ambiental	Reunions de coordinació prèvies i assignació de personal per executar les accions de voluntariat	Gener-desembre	Educadors ambientals	200 €

6. Àrea de manteniment

L'àrea de manteniment té com a objectiu mantenir en bon estat les instal·lacions o infraestructures de la Reserva, a més de mantenir netes les zones públiques i encarregar-se del manteniment general de la Reserva.

Programa 6.1 Manteniment litoral, itineraris i altres infraestructures					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Mantenir en bones condicions tots els elements que permeten un gaudi respectuós de la Reserva, ofereixen una bona imatge de la mateixa i possibiliten una adequada gestió del territori	Neteja de la platja i el sistema dunar	Neteges manuals	Gener-desembre	Tècnics i brigades	7.000 €
	Manteniment dels itineraris, plataformes d'observació i senyals informatives	Mitjans manuals i maquinària lleugera	Gener-desembre	Tècnics i brigades	
	Manteniment de les infraestructures de conservació (tancats, etc.)	Mitjans manuals i maquinària lleugera	Gener-desembre	Tècnics i brigades	

7. Àrea de vigilància

L'àrea de vigilància té els següents objectius:

- Fer complir la normativa ambiental en l'àmbit del PORN de s'Albufereta i donar-ne informació.
- Evitar que es produeixin activitats no permeses a la Reserva Natural de s'Albufereta.
- Detectar amenaces reals i potencials a l'ecosistema.

Programa 7.1 Vigilància de la Reserva					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Vigilar adequadament els usos, activitats i actuacions que puguin suposar una amenaça per a la conservació dels valors de la Reserva	Vigilar sistema dunar i platja	Visites diàries a la Reserva per part dels Agents de l'Autoritat (AMAs)	Gener-desembre	AMA	
	Vigilar que es respecten les normes de caça i pesca fluvial		Gener-desembre	AMA	
	Vigilar possibles abocaments i construccions il·legals		Gener-desembre	AMA	
	Vigilar que es fa un ús correcte dels itineraris i infraestructures d'ús públic		Gener-desembre	AMA	

Projecte 7.2: Ampliació personal vigilància					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Incrementar la vigilància costanera els mesos de major afluència de visitants (banyistes, kitesurfers, etc.)	Contractació de personal de suport (vigilants)	Visites diàries de la costa (platja i sistema dunar)	Abril-octubre	Vigilants	14.000 €

8. Àrea d'administració

S'inclouen en aquest apartat les actuacions i els recursos administratius necessaris per a l'execució del PAE i la correcta gestió diària de la Reserva.

- Dotar la Reserva dels mitjans econòmics, humans i administratius adients per a que funcioni correctament.
- Prevenir i mitigar (preventivament) impactes a l'àrea protegida de les activitats que es projecten o planifiquen a l'espai natural protegit.

Programa 8.1 Gestió administrativa de la Reserva					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Dur al dia la gestió administrativa de la Reserva	Facturació, realització d'informes tècnics, correspondència vària, tramitació d'autoritzacions i permisos, etc.	Diversa, segons la tramitació necessària en cada cas	Gener-desembre	Tècnics	
	Redacció de la Memòria d'actuacions de l'any en curs			Tècnics	

9. Àrea de planificació

És objecte d'aquesta àrea disposar dels elements adients per a planificar les actuacions necessàries en documents de treball.

Programa 9.1					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Planificar les actuacions a realitzar, tant dins l'any en curs com per al proper any	Seguiment continu de les actuacions previstes dins cada àrea de gestió	Diversa, segons la tramitació necessària en cada cas	Gener-desembre	Tècnics	
	Planificació de les actuacions previstes per al 2018		Setembre-octubre	Tècnics	
	Col·laboració amb el Servei de Planificació (documents de rang plurianual)		Gener-desembre	Tècnics	

Projecte 9.2: Redacció del PRUG					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Redactar el document que determini els usos i la gestió de l'àmbit PORN de s'Albufereta els propers anys	Contractació d'un consultor extern amb experiència acreditada (servei de Planificació)	Diversa, segons la tramitació necessària en cada cas	Gener-desembre	Tècnics	17.000 €
	Col·laboració amb el contractista per resoldre els dubtes que vagin sorgint en la redacció del document		Setembre-octubre	Tècnics	

10. Àrea de seguiment i avaluació

Són totes les accions destinades a controlar i avaluar els resultats que s'han assolit segons el previst en els documents de planificació vigents.

Programa 10.1 Avaluació compliment documents de planificació i gestió					
Objectius	Actuacions	Metodologia	Calendari	Responsables execució	Recursos
Avaluar el compliment dels documents de Planificació i Gestió, i els programes i projectes que contenen	Avaluació de cada document, programa o projecte. S'avaluarà al menys 2 cops a l'any, al final de cada semestre	Anàlisi acurat de l'assoliment d'objectius marcats	Gener-desembre	Tècnics	

Pressupost

	Pressupost DG	Pressupost Ibanat	Pressupost altres entitats	TOTAL
1. Àrea de gestió per a la conservació	20.000	1.220	11.355	32.575
1.1. Progr. Control sps. al·lòctones		500	6.000 *	6.500
1.2. Progr. Millora illots artificials sa Barcassa				0
1.3. Progr. Manteniment i millora tancaments dunars		600		600
1.4. Progr. Millora basses temporals Can Cullerassa				0
1.5. Proj. Noves illetes a Sa Barcassa	20.000			20.000
1.6. Proj. Tasques silvícoles sèquia ulls del Rec				0
1.7. Proj. Ampliació i millora bassa davant observatori Club Pollentia		120	5.355 **	5.475
2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic	0	200	0	200
2.1. Progr. Convenis de col·laboració				0
2.2. Proj. Formació professionals sector turístic		200		200
3. Àrea d'ús públic	30.000	2.600	0	32.600
3.1. Progr. Interpretació ambiental				0
3.2. Progr. Agendes d'Activitats		600		600
3.3. Proj. Aguait i passarel·la d'accés a sa Barcassa	30.000			30.000
3.4. Proj. Millora senyalització		2.000		2.000
4. Àrea d'investigació i seguiment	4.000	200	19.753	23.953
4.1. Progr. Seguiment hàbitats i espècies	4.000		19.753 ***	23.753
4.2. Progr. Seguiment hídric		200		200
5. Àrea de participació	0	200	0	200
5.1. Progr. Junta Rectora				0
5.2. Progr. Voluntariat Ambiental		200		200
6. Àrea de manteniment	0	7.000	0	7.000
6.1. Progr. Manteniment de la Reserva		7.000		7.000
7. Àrea de vigilància	14.000	0	0	14.000
7.1. Progr. Vigilància de la Reserva				0
7.2. Proj. Ampliació personal vigilància	14.000			14.000
8. Àrea d'administració	0	0	0	0

8.1. Progr. Gestió administrativa de la Reserva				0
9. Àrea de planificació	17.000	0	0	17.000
9.1. Progr. Planificació				0
9.2. Proj. Redacció PRUG	17.000			17.000
10. Àrea de seguiment i avaluació	0	0	0	0
10.1. Progr. Avaluació plans i docs. de gestió				0
Subtotal	85.000	11.420	31.108	127.528
Despeses de personal	50.000	63.000	0	113.000
TOTAL PRESSUPOST ANUAL	135.000	74.420	31.108	240.528

(*): Quantitat aportada per PORTVI SA per a eliminació de planta invasora als voltants de l'aparcament de vehicles

(**): Conveni amb PORTVI SA

(***): Mesura compensatòria per afeccions a ANEI de Lluçmajor (4.753 €) + Projectes subvencionats per La Caixa (15.000 €)

